

Оповестяване на Счетоводната политика

Прилаганата счетоводна политика на дружеството през отчетната 2004 год. е съобразена с принципите и изискванията в Закона за счетоводството и НСС.

1.1 Основни принципи

- *текущо начисляване;*
- *действащо предприятие;*
- *предпазливост;*
- *съпоставимост на приходите и разходите;*
- *предимство на съдържанието пред формата;*
- *запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период;*
- *документална обосновааност;*
- *последователност на представянето;*
- *същественост;*
- *компенсиране – само когато се изисква или е разрешено от счетоводен стандарт;*

1.2 Елементи на счетоводната политика

Счетоводната отчетност е осъществявана, чрез хронологично регистриране на счетоводните операции въз основа на първичните счетоводни документи, водене на систематични счетоводни регистри за обобщаване на информацията открити в началото и приключени в края на отчетния период, водене на синтетични и аналитични счетоводни регистри, както и равенството и връзката между тях, приключване на счетоводните регистри в края на годината и съставяне на оборотна ведомост и главна книга.

Обработката на счетоводната информация е извършена от специализираният софтуер “Перфект”, одобрен за работа от 1996 год., на база на утвърден от Изп. Директор и Фин. Мениджър индивидуален сметкоплан.

1.2.1 Дълготрайни активи

1.2.1.1 Дълготрайни материални активи

- Признаване – ДМА се признават когато отговарят на критериите по т.3.1 на НСС 16 и вътрешният критерий за праг на същественост, а именно: когато първоначалната оценка на придобиване на актива /доставна цена, себестойност или справедлива цена при безвъзмездни сделки/ е равна или е над 500 лв.
- Първоначална оценка:
  - Û При доставка на активи по цената на придобиване, включваща покупната цена и всички преки разходи.
- Последващо оценяване:
  - Û За групите активи земи и сгради отчитани по НСС 16 – по алтернативния подход.
  - Û За останалите групи активи - по препоръчителния подход.
- Проверка за обезценка – извършена в края на отчетния период.
- Амортизация - линеен метод на амортизация през срока на годност заложен в амортизационния план на съответния актив.
  - Û Неамортизируеми ДМА – земите и временно консервираните активи от другите групи.
  - Û Амортизируеми ДМА – всички останали групи.
  - Û Приложени амортизационни норми:
    - Масивни сгради, съоръжения – 4%
    - Производствени, енергетични и двигателни машини и оборудване, измервателни и регулиращи уреди, касови апарати - 30%
    - компютърна техника – 50%
    - Транспортни средства, без автомобили – 10%
    - Автомобили – 25 %
    - Други - 15%

1.2.1.2 Дълготрайни нематериални активи

- Първоначално признаване:
  - Û външно създадените са признати по цена на придобиване.

- Оценка след първоначално признаване – по препоръчителния подход.
  - Амортизация на ДНА – линеен метод.
- ü Прилаганите амортизационни норми са 50% за програмните продукти и 15% за всички останали ДНА.

1.2.1.3 Дългосрочни финансови активи

- Последващо оценяване – вземанията възникнали първоначално в дружеството без фиксиран падеж се оценяват по себестойност.
- Обезценка на ДФА – в края на отчетния период е извършена проверка за наличие на условия за обезценка. Проверката за обезценка на вземанията възникнали първоначално в предприятието е извършена въз основа на обективна преценка на вероятността от събиране на вземанията.

1.2.1.4 Инвестиционни имоти

- Признаване – когато има вероятност предприятието да получава икономически изгоди от имота и цената на придобиване може да се оцени достоверно.
  - Първоначално оценяване – по цена на придобиване.
  - Последваща оценяване – по препоръчителния подход на НСС 16.
  - Амортизация – линеен метод.
- ü Приложени амортизационни норми:
- Масивни сгради – 4 %
  - Дървени бунгала – 15 %
  - Новопридобити дървени бунгала – 20 %
- Прехвърляния от или в инвестиционен имот – по балансова стойност.

1.2.2 Текущи активи /краткотрайни активи/

1.2.2.1 Стоково-материални запаси

- При придобиването им, извън дружеството стоково-материалните запаси са оценявани по доставната им стойност, а при

последващата им обработка за превръщането на придобитите суровини и материали в незавършено производство и продукция - по себестойност съгласно НСС 2.

- Продукцията създадена в дружеството е отчитана по себестойност, в която са включени преките разходи и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи.
- Постоянните общопроизводствени разходи са разпределяни на база трудоемкост на изделията, като ежемесечното им разпределение е извършвано въз основа на нормалния производствен капацитет, така че размерът на общопроизводствените разходи на единица нормален производствен капацитет за съответния месец да не се увеличава в случай на по-нисък обем на производството. В случаите на превишение, неразпределените общопроизводствени разходи са отчетени като други текущи разходи за периода извън разходите за преработка. Постоянните общопроизводствени разходи на единица нормален производствен капацитет за 2004 год. по проекти е както следва:
  - ü Направление МОК – планови приходи от продажби за нормален производствен капацитет в лв. и коефициент на постоянните общопроизводствени разходи, в т.ч.
    - ГАПС – 1 288 459 лв. – 0,21;
    - ИТО – 525 170 лв. – 0.20;
    - Шприцов участък – 2 761 857 лв. – 0.45;
    - ИТЪН – 374 038 лв. – 0.05;
  - ü Направление ТИ – трудоемкост за нормален производствен капацитет в лв. и коефициент на постоянните общопроизводствени разходи , в т.ч. по проекти и изделия, както следва:
    - Шнайдер 1 – 141 000 лв. – 0,16;
    - Шнайдер 2 - 16 500 лв. – 0.16;
    - Обработка радиатор – 12 720 лв. – 0.26;

- Шлайф ножове – 6 800 лв. – 0.24;
- Направление ЕМУ – брой изделия за нормален производствен капацитет в лв. и коефициент на постоянните общопроизводствени разходи , в т.ч. по проекти както следва:
  - Проект “Карина” – 668 532 бр. – 0.12;
  - Проект “Лейла” – 1 117 848 бр. – 0.09;
  - Проект “Мейла” – 405 696 бр. – 0.19;
  - Проект “ЕРОС 3” – 376 079 бр. – 0.20;
  - Проект “ЕРОС 5” – 497 498 бр. – 0.20;
  - Проект “ДИМЕР” – 573 340 бр. – 0.20;
  - Проект “АМП” – 14 119 бр. – 0.10;
- Оценка към датата на финансовия отчет – по по-ниската от доставната и нетната реализуема стойност. В края на отчетния период е направена проверка на нетната реализуема стойност. За онези от тях на които нетната реализуема стойност е по-ниска от отчетната стойност е направена обезценка, отчетена за сметка на текущите разходи.
- Методи за отписване на СМЗ при тяхното потребление – препоръчителен подход на НСС 2.

1.2.2.2 Парични средства - в брой, по сметки в банки, парични еквиваленти и суми в подотчетни лица.

- Парични средства в лева – са отчитани по номинал и не са преоценявани.
- Парични средства във валута:
  - Първоначална оценка – по курса на придобиване за закупената валута и по централния курс на БНБ за придобитата на друго основание валута.
  - Последваща оценка - в края на всяко тримесечие и в годишния финансов отчет по заключителния курс /централния курс на БНБ/.
  - Отписването /намалението/ на паричните средства във валута е отчитано по валутния курс на продажбата, за продадените

валутни парични средства и по централния курс на БНБ към деня на отписването, за всички останали случаи.

- Разликите възникнали между оценката на валутните парични средства при придобиването или текущата оценка след преоценката и отписването, както и възникващите разлики от преоценките, се признати за курсови разлики и са отчетени като текущи финансови приходи или разходи за периода в който са възникнали, с изключение на упоменатите в т.4.2 на НСС 21.

1.2.2.3 Краткосрочни финансови активи

- Първоначално признаване – на датата на уреждане.
- Първоначална оценка – по цена на придобиване.
- Последващо оценяване:
- По себестойност – за вземанията възникнали първоначално в предприятието, без фиксиран падеж.

1.2.3 Собствен капитал – представя се по номинална стойност.

1.2.4 Дългосрочни финансови пасиви:

- Първоначално признаване – след възникване на договорното право.
- Първоначална оценка – по цена на придобиване.
- Последващо оценяване - според класификацията на финансовите пасиви в съответствие с т.7.1 на НСС 32, а финансовите пасиви възникнали първоначално в предприятието по себестойност.
- Последваща прекласификация – погасителните вноски на дългосрочните задължения за текущия отчетен период, останали непогасени към края на отчетния период, са прекласифицирани като краткосрочни задължения.

1.2.5 Краткосрочни финансови пасиви – като такива са класифицирани договорните задължения със срок до 12 месеца от признаването им.

- Отчитат се по същият начин, както дългосрочните финансови пасиви.

1.2.6 Признаване на приходите и разходите:

- Приходите и разходите са начислявани в момента на тяхното възникване независимо от паричните постъпления и плащанията и при спазване на принципа за съпоставимост между тях. Приходите са признавани само когато могат надеждно да се оценят разходите свързани с тях, както и обратното - разходите са признавани само когато могат надеждно да се оценят приходите свързани с тях.
- За момент на възникване на приходите от продажба на продукция, стоки и др. активи и приходите от услуги се приема фактурирането на продукцията, стоката, др. активи или услугата, когато клиентската фактура е приета от съответния клиент и е надлежно подписана. Фактурирането на продукцията, стоките и др. активи се извършва при спазване на т.6.1 от НСС 18.
- Приходите и разходите в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, са отчитани по централния курс на БНБ в деня на признаването им.

1.2.7 Провизии, условни задължения и условни активи:

- Признаването на провизии при оценката на правните и конструктивни задължения като резултат от минали събития към датата на изготвяне на финансовия отчет за провизирането им, съобразно НСС 37, е свързана с оценка на вероятността за тяхното погасяване и провизия се признава само в случаите, когато има надеждна информация за предстоящи изходящи парични потоци, свързани с погасяване на правните или конструктивните задължения и тази вероятност е над 90%.
- Отчитане на провизиите
  - Провизии на правни и конструктивни задължения, се отчитат за сметка на текущите разходи.

1.2.8 Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

- Прилагания подход при фундаментални грешки и промяна в счетоводната политика е препоръчителния подход в НСС 8. За отчетната година няма прилагания, свързани със фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.
- За отчетната година няма взети извънредни статии.
- Печалбата от обичайната дейност за отчетната година е в размер на 2 231 хил.лв. и е равна на счетоводната печалба.

Финансов мениджър:

(Веселин Минчев)

Изпълнителен Директор:

(инж.Иван Стаев)